

Cuvânt-înainte

În cuprinsul acestei culegeri de practică judiciară am analizat aspectele esențiale privind măsurile asigurătorii – obiect, condiții de instituire și procedură de judecată.

Abordarea aparține unui judecător care, de-a lungul timpului, s-a confruntat cu aplicarea și interpretarea dispozițiilor legale incidente – art. 907 și art. 908 din Codul comercial și art. 591-601 din Codul de procedură civilă.

În materie comercială, își găsesc aplicarea, cu întâietate, dispozițiile art. 907-908 din Codul comercial, în completare urmând a se apela la dispozițiile Codului de procedură civilă.

Uneori, în practică, sunt aplicate dispozițiile dreptului comun, în detrimentul celor speciale, astfel încât prin prezenta lucrare atragem atenția, în primul rând, asupra dispozițiilor legale incidente în materie comercială.

În al doilea rând, atragem atenția asupra aspectelor ce au generat o practică neunitară. Referitor la spețele ce relevă o practică neunitară, am ales să prezentăm fiecare soluție însoțită de argumente, astfel încât această lucrare să răspundă cerințelor de informare atât de necesare în primul rând practicienilor.

Nu în ultimul rând, față de celeritatea care guvernează relațiile comerciale, apreciem că se impune adoptarea unui Cod comercial care să răspundă noilor cerințe, inclusiv sub aspect procesual. Recenta intervenție a Curții Constituționale în interpre-

tarea art. 907 din Codul comercial (Decizia nr. 501/2006) pledează în favoarea unei intervenții legislative prin edictarea unor norme speciale, clare și eficiente. Instituirea unei măsuri asigurătorii va afecta buna desfășurare a activității comerciantului, astfel încât normele de procedură ar trebui să îi permită judecătorului să examineze aparența dreptului, în materie comercială.

Ana Maria Istrate

Cuprins

Capitolul I. Sechestrul asigurator și poprirea asiguratorie	1
--	----------

<i>Secțiunea 1. Obiectul măsurilor asiguratorii</i>	1
--	----------

1. Aplicarea sechestrului asupra bunurilor imobile ale debitorului, în materie comercială. Netemeinicie 1
2. Admisibilitatea instituirii sechestrului asigurator asupra bunurilor imobile ale comerciantului 4
3. Instituirea sechestrului asigurator asupra bunului imobil. Aplicabilitate 7
4. Navă maritimă. Norme incidente. Convenția internațională pentru unificarea anumitor reguli asupra sechestrului asigurator de nave maritime, încheiată la Bruxelles la 10 mai 1952, la care România a aderat prin Legea nr. 91/1995. Interdicția sechestrării succesive pentru aceeași creanță..... 12
5. Necesitatea identificării de către creditor a bunurilor asupra cărora se solicită instituirea măsurii. Limitele cercetărilor efectuate de instanță în momentul soluționării cererii 13
6. Individualizarea bunurilor mobile sechestrate. Atribuția executorului judecătoresc 17
7. Instituirea sechestrului asigurator asupra acțiunilor. Condiții 20

Secțiunea a 2-a. Condițiile instituirii măsurilor asigurătorii	23
§1. <i>Inexistența titlului executoriu</i>	23
8. Imposibilitatea instituirii măsurii în situația în care există titlu executoriu. Scopul măsurii asigurătorii	23
§2. <i>Creanță constatată sau nu prin act scris. Condiția intentării acțiunii. Proba raportului juridic debitor – terț poprit, condiție specială a popririi asigurătorii</i>	26
9. Înțelesul noțiunilor de „act scris” și „intentarea acțiunii”. Factura acceptată la plată este un „act scris”, în sensul art. 591 C. proc. civ. Necesitatea probării unei acțiuni în care să fie analizat fondul raportului juridic	26
10. Existența unui litigiu de fond. Acțiune în emiterea somației de plată. Admisibilitate. Raportul juridic între debitor și terțul poprit. Necesitatea probării.....	32
11. Condiții de instituire a sechestrului. Necesitatea existenței unei creanțe.....	34
12. Creanță ce nu este constatată în scris. Quantum cauțiune. Necesitatea consemnării cauțiunii odată cu depunerea cererii	36
13. Lipsa unui înscris doveditor al creanței. Obligativitatea consemnării unei cauțiuni de ½ din valoarea reclamată. Inaplicabilitatea art. 723 ¹ C. proc. civ.....	38
14. Dovada calității de creditor. Temei juridic al cererii. Mod de examinare a cererii	42
15. Condiții de instituire a popririi asigurătorii. Lipsa unui înscris doveditor al creanței	44
16. Poprire asigurătorie. Condiții. Sarcina probei	47

§3. <i>Exigibilitatea creanței</i>	52
17. Poprire asigurătorie. Proba existenței unei creanțe certe și exigibile	52
18. Neexigibilitatea creanței. Verificare și consecințe	55
19. Prescrierea dreptului de a cere realizarea creanței. Consecințe asupra măsurii asigurătorii	56
20. Creanță neexigibilă. Acțiune de fond întemeiată pe răspundere civilă delictuală.....	59
21. Admisibilitatea cererii de instituire a sechestrului în situația în care se invocă o creanță născută dintr-o faptă ilicită. Condiții	60
22. Creanță neexigibilă. Răspunderea administratorilor societății aflate în încetare de plăți. Raportul lichidatorului. Condiții de instituire a măsurii asigurătorii	63
§4. <i>Scopul măsurii asigurătorii.</i> <i>Consecințe</i>	64
23. Insolvabilitatea debitorului. Nerelevanță asupra modului de soluționare a cererii	64
24. Diferențiere față de sechestrul judiciar. Obiectul litigiului de fond. Condiții de admisibilitate pentru luarea măsurii.....	67
25. Scopul sechestrului asigurător. Indisponibilizarea bunului. Sechestrul definitiv. Vânzarea bunului sechestrat. Cauza ilicită a actului de înstrăinare	72
26. Stingerea creanței după admiterea sechestrului. Consecințe.....	76
27. Finalitatea sechestrului. Conservarea bunurilor debitorului. Recuperarea creanței	78

Secțiunea a 3-a. Cauțiunea	81
28. Obligația creditorului de a consemna cauțiunea în materie comercială. Temei. Excepție	81
29. Dovada consemnării cauțiunii la dispoziția instanței. Scrisoare de garanție bancară	84
30. Respingerea cererii de sechestru. Consecințe. Eliberare cauțiune	87
31. Restituirea cauțiunii. Cerere de instituire a sechestrului admisă. Condiții. Termen	88
32. Consemnare cauțiune. Rolul activ al instanței. Obligatorietatea depunerii cauțiunii odată cu introducerea cererii	90
33. Quantum cauțiune. Aprecierea instanței	92
34. Necesitatea fixării cauțiunii de către instanță. Admisibilitatea cererii	93
35. Restituire cauțiune. Ridicarea măsurii asigurătorii. Lipsa unei determinări cauzale	97
36. Restituire cauțiune. Intrarea debitorului în procedură de faliment	100
Secțiunea a 4-a. Ridicarea măsurilor asigurătorii	101
37. Condiții. Instituirea măsurii în lipsa unui proces pe fond	101
38. Condiții. Sechestru asigurător. Acțiune respinsă prin hotărâre definitivă și irevocabilă	105
Secțiunea a 5-a. Reguli de procedură	106
39. Sechestru asigurător. Arbitraj. Instanța competentă	106
40. Procedură de judecată necontencioasă, fără citarea părților. Obligatorietatea atașării tuturor înscrisurilor doveditoare cererii de chemare în judecată și	

îndeplinirii obligației de consemnare a cauțiunii. Irelevanța situației financiare a creditorului asupra cuanțumului cauțiunii	109
41. Plata cauțiunii. Dovada	113
42. Instituirea sechestrului asupra unor bunuri imobile. Acordarea a mai mult decât s-a cerut. Casarea cu trimitere	114
43. Lipsa cauțiunii, constatată în recurs. Consecințe. Casarea cu trimitere	115
44. Judecarea cererii de instituire a măsurii asigurătorii cu citarea părților. Consecințe	117
45. Soluționarea fondului cauzei în primă instanță. Consecințe asupra capătului de cerere privind sechestrul	119
46. Soluționarea cererii fără citarea părților. Prezența reclamantei la termenul la care s-a judecat cererea. Consecințe	120
47. Competență. Caracterul accesoriu al cererii	124
48. Instanța competentă să judece cererea de sechestrul asigurător. Caracterul accesoriu al cererii în raport de acțiunea de fond.....	125
49. Raport de drept internațional privat. Poprire asigurătorie. Instanța competentă. Terț poprit de naționalitate străină	128

Capitolul al II-lea. Sechestrul judiciar

131

Secțiunea 1. Condiții

131

50. Încuviințarea sechestrului judiciar în lipsa unui proces. Condiții strict prevăzute de lege. Temerea privind sustragerea bunurilor ce constituie garanția creditorului	131
---	-----

51. Existența unui proces privind bunul. Înțeles. Probarea oportunității înființării sechestrului	133
52. Caracterul litigiului de fond. Scopul măsurii. Oportunitatea instituirii sechestrului. Posibila înstrăinare a bunului. Numirea administratorului-sechestrului.....	138
53. Insolvabilitatea debitorului. Garanția creditorului. Acțiune pauliană pentru desființarea actului de înstrăinare a bunurilor urmărite pentru realizarea creanței. Netemeinicia cererii de desemnare a executorului judecătoresc de către instanță	142
54. Cercetarea cererii. Rolul activ al instanței. Condiții pentru admisibilitatea cererii, în lipsa unui litigiu de fond.....	146
55. Sechestru judiciar asupra unui imobil. Necesitatea identificării imobilului.....	149
56. Oportunitatea înființării sechestrului. Criterii de determinare	152
57. Obiectul litigiului de fond. Somație de plată. Netemeinicia cererii de instituire a sechestrului judiciar	156
58. Interpretarea clauzelor contractuale prin care sunt interzise măsurile asigurătorii. Admisibilitatea sechestrului judiciar	157
Secțiunea a 2-a. Reguli de procedură.....	161
59. Administratorul bunului supus sechestrului judiciar. Desemnare. Asigurarea conservării bunului	161
60. Judecarea cererii de sechestru în camera de consiliu. Încălcarea principiului publicității procesului. Consecințe.....	163

61. Executarea sechestrului. Aplicarea de peceti. Nelegalitate. Calea procesuală prin care se atacă modul de executare a sechestrului judiciar	165
62. Formularea cererii de instituire a măsurii asigurătorii pe calea ordonanței președințiale. Inadmisibilitate	166
Anexe	169
I. Cerere de sechestru asigurător	169
II. Cerere de poprire asigurătorie	171
III. Cerere de ridicare a sechestrului asigurător	173
IV. Cerere de restituire a cauțiunii	175
Index alfabetic	177